

op for de Havneanlæg, der ere i Stand til med Lethed at yde fuld Betaling, vil jeg føje, at det ud af Kommissionens Betænkning er ganske øjensynligt, at der er saadanne. Jeg skal nævne Hundested, Lynæs, Søby og Bagenkop, om hvilke 4 Kommissionen ganske aabent udtaler, at Debitorerne ubetinget ere i Stand til at betale deres Gæld. Jeg mener derfor at have Grund til at sige, at de ogsaa burde have været krævede for Betalingen af denne Gæld, men jeg har, som sagt, anset det for umuligt at komme til Ende med disse Undersøgelser i den korte Tid, der er tilbage af Rigsdagssamlingen, og derfor forlader jeg ganske Haabet om, at man nu vil sætte Affindelsessummerne op for dem, der ere i Stand til at betale fuldt ud, og vender mig til de 5 Havne, om hvilke jeg har foreslaaet Nedsættelse, nemlig Hasle, Gudhjem, Strynø, Æbeltoft og Grenaa. De ere stillede under ikke lidt forskellige Vilkaar. Blandt andet er der det at mærke, at Hasle og Grenaa have deres Laan fra henholdsvis 1879 og 1878, hvorfor de have betalt ikke ubetydeligt af paa dem. De findes derfor i dette Øjeblik med en nedsat Gæld, og den bliver af Kommissionen regnet med det samme Tal, som om det var en Gæld fra i Gaar eller i Forgaars. De blive, uagtet det er en gammel Gæld, paa hvilken de have afbetalt, stillede i lige Linie med de andre 3 af mig nævnte Havne, som have ganske ny Gæld, endogsaa fra 1901 og 1902. Særlig for Hasles Vedkommende er der det at bemærke, at det er en fattig Kommune — det gælder mere eller mindre de andre ogsaa, men jeg maa jo tage dem stykkevis —, det er en afgjort fattig Kommune, som har Udsigt til at lide yderligere under Jernbanenettets eventuelle Udvikling paa Bornholm og den deraf følgende Mulighed, at det østbornholmske Dampskibsselskab, som hidtil har frekventeret Hasle, skal høre op at eksistere. Det er et Forhold, der er blevet meget drøftet i Bladene, og som er en ikke fjern Mulighed, og jeg mener mig derfor berettiget til at berøre det og nævne det som Argument for at vise Hasle et særligt Hensyn. Der er en anden Grund til at vise den et særligt Hensyn, det er den, at Hasle i Modsætning til alle de andre Havne paa Bornholm,

der lede Skade ved Stormfloden Nytaarsnat 1904, ikke fik noget Tilskud af Statskassen i den Anledning. Det er et Moment, der fremhæves i Kommissionsbetænkningen, uden at Kommissionen indlader sig paa at sige, hvorfor den ikke tager Hensyn til dette Moment. Jeg foreslaar altsaa, at Affindelsessummen for Hasle nedsættes fra 56,000 Kr. til 48,000 Kr., saa at den procentvise Nedsættelse af Gældens reelle Værdi bliver 58 pCt. i Stedet for 68 pCt., en meget beskeden Nedsættelse, mener jeg, i Forhold til den virkelige Fattigdom, der er til Stede. — For Gudhjems Vedkommende foreslaar jeg Gælden nedsat fra dens reelle Værdi 103,000 Kr. til 72,000, altsaa 70 pCt. i Stedet for, som foreslaaet, 74 pCt. af Gælden. — For Strynø Vedkommende foreslaar jeg den nedsat fra 14,600 Kr. til 10,000 Kr., 70 i Stedet for 82 pCt. af Gældens reelle Værdi. Kommissionen anfører selv, at Kommunen kun tæller 800 Beboere, som for største Delen ere Smaakaarsfolk, og det er mig personlig bekendt, at dette er Tilfældet i høj Grad. — For Grenaa Vedkommende skal jeg anføre, at Gælden er 162,938 Kr., og jeg formener, at Kommissionen ikke har gjort gældende et Moment ved dens Beregning, som den burde have taget i Betragtning — at den har haft Afdragsfrihed i 30 Aar — og derfor have nedsat Gælden yderligere. Grenaa Havneregnskab ser saaledes ud, at det ifølge Kommissionsbetænkningen giver et aarligt Underskud af 5,204 Kr. Naar man ikke desmindre paalægger Grenaa at betale 80,000 Kr. eller 49 pCt. af Gældens reelle Værdi, finder jeg, at det er ganske ovenud, eftersom det oplyses, at Grenaa Kommune har i Forvejen en betydelig Gæld af 430,000 Kr., hvortil kommer, at der forestaar Opførelsen af et kommunalt Vandværk, til hvilket Byen i høj Grad trænger, og hvis Anlæg er anslaaet til 500,000 Kr. Jeg skal endnu anføre, at Kommissionen selv udtaler om Havnens Regnskab, at det viser, at Havnen selv er ganske ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser lige overfor Statskassen. Jeg mener, at der er Momenter nok til at tilsige Grenaa en større Nedsættelse af dens Skyld, end Kommissionen har tiltænkt den og Ministeren opstillet i sit Forslag.

Endelig kommer jeg til Æbeltoft, om